

Tárgytematika / Course Description

Néprajz és gyermekfolklór

AKNB_BHTM029

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

Félév / Semester: 2019/201

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az előadások célja a magyar népi kultúra megismertetése, ismereteinek beépítése az oktató-nevelő munkába. A néprajzi és folklór előadások segítségével a népi kultúra alapfogalmainak megtanítása. Átfogó ismeretek nyújtása a magyar falusi életmódról, életről.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- Bevezetés a néprajzba. A magyar néprajztudomány története, kutatási ágai.
- A legfontosabb szakirodalom, források, kutatási irányzatok megismertetése.
- Magyar etnográfiai csoportok, néprajzi tájak, különösen szűkebb régiókhöz tartozó tájak és kultúrájuk (Szigetköz, Rábaköz, Hanság, Sokoróalja)
- A falusi gyermekek élete, a gyermekkor költészete, kutatástörténete
- A gyermekfolklór műfajai: mondóka, dajkarím, énekes körjáték, kiszámoló
- Népszokások. Jeles napok szokásai, naptári ünnepek, kiemelve szűkebb hazánkra vonatkozó kutatásokat
- Népszokások. Az emberi élet szokásai, átmeneti rítusai (keresztelő, lakodalom, halál)
- A néprajz- és folklórismeret felhasználásának lehetőségei a tanóra és szabadidős tevékenység keretében

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

Ismerjék a hallgatók a magyar népi kultúra területeit, ismertető jegyeit. Tudják alkalmazni tanítói munkájukban, a tárgyi kultúra- és folklór alkotásait. Használni tudják a néprajz különböző forrásait, kutatási módszereit.

Aláírás feltétele és a vizsgára bocsátás feltétele: az előadáson való aktív részvétel

Vizsga követelmény: a félévi előadások és a kötelező irodalom anyagából

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Andrásfálvay Bertalan: Néprajzi alapismeretek. Néptáncosok Kiskönyvtára. Budapest, é. n.
- Balassa Iván-Ortutay Gyula: Magyar néprajz. Budapest, 1979
- Barsi Ernő: Néprajz az általános iskola kezdő szakaszában. In: Tanítók kiskönyvtára. Budapest, 1992
- Barsi Ernő: Daloló Szigetköz. Győrzámoly, 1995
- Bálint Sándor: Népünk ünnepei. Az egyházi év néprajza. Budapest, 1938
- Dömötör Tekla: A magyar nép hiedelemvilága. Budapest, 1981
- Dömötör Tekla: Magyar népszokások. Budapest, 1983
- Gazda Klára: Gyermekvilág Esztelneken. Bukarest, 1980
- Kerényi György: Gyermekjátékok. MNT I. Budapest, 1951
- Kerényi György: Jeles napok. MNT II. Budapest, 1953
- Kerényi György: Magyar énekes népszokások. Budapest, 1982
- Kiss Áron: Gyermekjáték-gyűjtemény. Budapest, 1891
- Kósa László-Filep Antal: A magyar nép táji-történeti tagolódása. Budapest, 1983
- Kunt Ernő: Az utolsó átváltozás. A magyar parasztság halálképe. Budapest, 1987
- Liszka József: Ágas-bogas fá. Dunaszerdahely, 1992
- Lükő Gábor: A magyar lélek formái. Budapest, 1942
- Magyar Néprajz V. Népköltészet. Főszerkesztő: Vargyas Lajos, Budapest, 1988
- Magyar Néprajz VI. Népzene- Néptánc- Népi játék. Főszerkesztő: Dömötör Tekla, Budapest, 1990
- Magyar Néprajz VII. Népszokás- Néphit- Népi vallásosság. Főszerkesztő: Dömötör Tekla, 1990
- Róheim Géza: Magyar néphit és népszokások. Budapest, 1925
- Tátray Zsuzsanna - Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások. Budapest, 1997
- Timaffy László: Rábaköz és a Hanság. Győr, 1991
- Timaffy László: Táltosok, tudósok, boszorkányok. Kisalföldi népmondák. Győr, 1992

Győr, 2019. június 1.

Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna (PhD)

etnográfus, egyetemi docens